

Sint Nicolaas, goedheiligman

Sint Maarten op 11 november, luidt het begin van het lichtjes tijd in. De dagen worden korter en het wordt sneller donker s 'avonds. Niet al te veel later komt de Sint aan en vangt ook de Adventstijd aan. Gezellige, knusse dagen binnenshuis komen er aan. Het is de overgang van licht naar donker, van buitenleven naar ' binnen-leven ' – in huis zowel als in het innerlijk bewustzijn. Voorbij nu de zorgeloze zomerdagen van heerlijke uitjes in de natuur, bloemen en plantengroei in overvloed. De herfst brengt wind en regen en vaak ook storm. De vruchten zijn gerijpt en de bladeren vallen van de bomen en struiken. Nu beleven wij eerst een rusteloze overgang en straks breekt het stillere jaargetij aan.

In de mensheidsontwikkeling kunnen wij het vergelijken met het bewustzijn van de Christus-krachten die nu in de aardesfeer aangekomen zijn. De feesten in dit jaargetijde vormen een gang, een weg naar het eigenlijke feest van de geboorte.

Het feest van Sint Nicolaas is een heel bijzonder feest.

Wij denken misschien vaak dat Sinterklaas een echt Nederlandse feest is, maar er zijn vele landen waar het Nicolaasfeest gevierd wordt. Een kleuterjuf in Amerika heeft een interessante website waar zij alle verschillende feesten beschrijft. Leuk om daar even een kijkje te gaan nemen:

<http://www.stnicholascenter.org/pages/around-the-world/>

Interessant is even te noemen dat Zwarte Piet al in de vroege Middeleeuwen als helper van Sinterklaas zijn opwachting maakt – lang voor de ontdekkingsreizen, slavernij of kolonisatie! In Spanje werden in die tijd de invallen van Moren afgeweerd.

Zwarte Piet was dus vermoedelijk geen knecht maar een islamitisch handelaar, die de aartsbisschop van Myra (Turkije) hielp bij onder andere het verspreiden van voedingswaren onder arme kinderen. Pas in de 19de eeuw verwerd hij tot de stereotype van de komische neger, schrijft afrikanist Louise Müller. Dat is dan een heel ander beeld als een ondergeschikte slaaf!

Piet is een karakter vol vitaliteit. Hij is beweeglijk, speels en watervlug. Hij is wakker maar kan ook domme dingen doen omdat hij doet voor hij denkt. Hij is een echte plaaggeest, bruist van levensvreugde

Het is natuurlijk altijd al zo geweest dat tradities veranderen, door de tijden heen en ook als gevolg van de culturen waarbinnen zij levend blijven. Waar de veranderingen op een natuurlijke wijze plaatsvinden, is het meestal wel een gezonde metamorfose. Soms evolueert een feest ook wanneer de omstandigheden veranderd zijn en een nieuwe fase ingetreden is. De mensen veranderen ook, en krijgen nieuwe inzichten. Zo verandert geleidelijk aan het idee van de zak waar stoute kinderen in gedaan worden en de roede waarmee ze zogenaamd geslagen worden, door nieuwe inzichten in een meer kindvriendelijke benadering.

Archetypische Oerbeelden

Wat echter belangrijk is om te weten, is dat het hier om oerbeelden gaan die wij niet lukraak moeten veranderen, of vanwege politieke correcte dwangideeën. Dat lijdt er langzaam aan een foutieve beeldvorming zonder dat wij er van bewust zijn en ontstaan de karikaturen van Walt Disney (Santa Claus, Sneeuwwitje) die niets meer te maken heeft met de oorspronkelijke figuren.

Laat Piet niet veranderen vanuit een foutief beeldvorming, maar vanuit de waarheid dat achter het uiterlijke beeld schuilt gaat.

Arnold-Jan Scheer, journalist, televisiemaker en auteur van Wild Geraas kent vele verschillende tradities van het vieren van Sinterklaas en zijn knecht. Volgens hem is Zwarte Piet een archetype, net als Sinterklaas zelf, een hybride wezen, het resultaat van wat ze in de godsdienstwetenschap noemen: syncretisme. Hij speelt een rol, zoals iemand die de nar speelt of in travestie gaat tijdens carnaval. Daarmee worden ook geen vrouwen beledigd. Hij is de ongrijpbare knecht van Sinterklaas, de vrolijke tegenhanger, Tijn Uilenspiegel, Jack Sparrow, Pan, Arlequino (die ook een zwartgemaakt gezicht heeft), de sjamaan, de duivel zoals Rome hem afschilderde, de genezer. Hij is altijd sluwder dan de clericus, de magistraten, de intellectuelen en de mensen op posities, die hem tot slaaf proberen te maken, of met hem proberen te sollen.

Arnold-Jan Scheer zegt verder: Het zwartmaken van het gezicht tijdens de jaarwisseling gebeurt van Engeland tot Macedonië, ontdekte ik, tot op heden. En nog verder naar het oosten. In Perzië wordt de komst van het nieuwe jaar, van de tijd van Zara-thustra tot nu, gevierd met zich dwaas gedragende zwartgemaakte jongemannen die dansen in een felgekleurde hansop, een week lang. Wanneer deze zwartgemaakte mannen verdwijnen, verschijnt een grijsaard met een lange baard die geschenken brengt, waaronder kiemen en noten. Deze traditie wordt door de islam bestreden, maar op het platteland gevierd. Ook Iraniërs in Nederland doen dat. .... De geschiedenis begint niet in 1850. Als je alleen het laatste stukje ervan meeneemt, slaat deze hele discussie nergens op. Zwarte Piet is geen slaaf, integendeel. Hij laat zich niet temmen. Hij duikt steeds weer op. Hij is ongrijpbaar. Hij is van het volk.

Jij kunt hem ook zien als de hofnar ons bekend uit de middeleeuwen. Hij mocht de leden van de hofhouding en zelfs de koning uitdagen door zijn humoristische opmerkingen, zonder gestraft te worden. Vanuit een andere hoek kunnen wij hem zien als ons dubbel - hij maakt onze zwakheden zichtbaar. Kortom, Zwarte Piet is de mens zelf, in zijn wordingsproces.

Indien wij Piet willen veranderen, dan niet vanuit een foutief beeldvorming, maar vanuit de "ware " geestelijke beeld dat achter het uiterlijke beeld schuilt gaat.

Welke beeld gaat achter de Sint schuil?

Helaas zijn wij in de loop der eeuwen het natuurlijke vermogen om de beelden die achter de feesten schuil gaan herkennen, kwijt geraakt.

Men is het erover eens dat de sinterklaastraditie veel ouder is dan de 19de eeuw en dat het een internationaal fenomeen is. De meningen over de exacte oorsprong van het Sinterklaasfeest lopen zeer uiteen en verschillen natuurlijk ook van land tot land.

Al lang voor de Christelijke era hebben de Germanen de god Wodan vereerd. In de oude mythologische verhalen wordt er dikwijls naar een toekomst verwezen, als men in staat zijn deze beelden te herkennen, zal men ook weten dat er naar het komende neerdalen van een goddelijk wezen op aarde, het zonnewezen, Christus, verwezen wordt. Zo-ook kunnen wij kwaliteiten en wezens tegenkomen in deze verhalen, die verwijzen naar kwaliteiten van het menselijk bewustzijn of aspecten van de mensheidsontwikkeling, hiërarchische of goddelijke wezens.

Wodan of Odin behoorde tot het rijk der aartsengelen en was de leidende volksgeest van de Germanen. Wodan was de Alvader en de engelen stonden hem bij. De volkeren moesten ondersteund en begeleid worden om tot "Ik-drager" te kunnen worden, in andere woorden om zelfbewustzijn te ontwikkelen.

De volksgeest Michael heeft aan het eind van de negentiende eeuw een nieuwe taak op zich genomen en is daarbij ook zelf een stap verder in zijn ontwikkeling gekomen (als Archai). Hij is de leidende geest van onze tijdperk geworden. Michael is een heel bijzonder wezen. Hij was ook de bewaarder van de kosmische intelligentie. Deze heeft hij nu losgelaten en het is op aarde gekomen. Het is als het ware in handen van de mensheid gevallen! Michael heeft als grootse taak ook het tot stand te brengen van een nieuwe kosmopolitische vermenging van culturen. De grenzen tussen de volkeren en rassen moeten steeds meer vervagen en daardoor voelen wij ons uiteindelijk primair deel van de mensheid als geheel. Het is niet meer het bloed waardoor wij ons verbonden voelen met de ander, maar de geestelijke verwantschap.

Sinterklaas schenkt met een warm hart aan de kinderen cadeaus. In zijn boek (beeld voor het Akasha kroniek waar alle daden van de mensen zichtbaar zijn. Het zijn deze beelden van ons eigen handelen en gang door het leven, die wij na de dood weer schouwen) Met een lach en wat humor worden de kinderen bewust gemaakt waar zij aan moeten werken in zichzelf. Bij dit alles heeft de Sint de hulp van zijn knecht(en) nodig. Ook zij geven zonder aan zichzelf te denken aan de kinderen, zij strooien zoetheit rond. De pepernoten waren vroeger iets pittiger en minder zoet als hedendaags het geval is. Het hoort bij dit feest omdat de pittige kruiden, de peper en het zout een wakker makende werking heeft.

De volwassenen schrijven aan elkaar gedichtjes bij de cadeaus die zij elkaar schenken. Op humoristische wijze wordt aangegeven waar de ander misschien een tekortkoming heeft of een minder gewaardeerde eigenschap waaraan gewerkt zou moeten worden. De Sint strijkt over zijn hart en geeft uit overschotkrachten. Jij zou kunnen zeggen dat wij onderweg zijn om van Piet tot Sinterklaas te worden. De mens op weg naar zijn hogere Ik.

De eerste adventsweek valt samen met het Sinterklaasfeest. Het lichtkind wordt straks in ons geboren. Er moet plaats voorbereid worden hiervoor in onze innerlijke wezen, wij kunnen elkaar vergeven en met een schone lei weer beginnen.

Bron: "helend opvoeden".